ISSN:3048-5908 Impact Factor: 6.673 (SJIF)

సాహిత్య తరంగిణి

(తెలుగు పరిశోధన పత్రిక)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-3, Issue-1, (Jan/Feb/Mar), 2026

"పాలకొల్లు రామలింగస్వామి 'బరువు బతుకులు' కథ – 'కూరాకల్ల' వృత్తి స్థితిగతులు"

1. లక్ష్మణరావు పుక్కళ్ళ ,

పరిశోధక విద్యార్థి, తెలుగు మరియు ప్రాచ్య భాషా విభాగం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, గుంటూరు -522 510, ఫోన్ నెం: 8919549360

2. ఆచార్య ఎన్. వి. కృష్ణా రావు,

తెలుగు మరియు ప్రాచ్య భాషా విభాగం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, గుంటూరు - 522510, ఫోన్ నెం :9490218173,

ఈ మెయిల్ : vkraonarisetty@yahoo.com

Article Received: 15/02/2026

Article Accepted: 28/03/2026

Published Online: 30/03/2026

DOI:10.53414/Sahithyatharangini.2026.3.1.140

వ్యాస సంగ్రహం :

పాలకొల్లు రామలింగస్వామి రాసిన ఈ కథ కేవలం ఒక కుటుంబం యొక్క కష్టాలను వివరించడమే కాకుండా, సమాజంలోని వివిధ వర్గాల స్థితిగతులను విశ్లేషిస్తూ ఒక గొప్ప సామాజిక ప్రయోజనాన్ని చేకూరుస్తుంది. సామూహిక పోరాటం, రిజర్వేషన్ల లోపాలపై అవగాహన, అట్టడుగు వర్గాల ఆర్థిక దోపిడీని ఎండగట్టడం, మానవీయ సంబంధాలు - సామాజిక తోడ్పాటు, సామాజిక ఐక్యతకు ప్రతీకగా నిలుస్తుంది.

కీలక అంశాలు: కులవృత్తుల పై ఆధునికత ప్రభావం, కార్పొరేట్ తీరు , సామాజిక మార్పులు..

1. పరిచయం:

భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం, కమ్యూనిజం వంటి రాజకీయ ఉద్యమాలు, ఆర్యసమాజం, బ్రహ్మసమాజం తదితర సామాజిక ఉద్యమాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని లోతుగానూ, విస్తృతంగానూ ప్రభావితం చేశాయి. ఆంగ్ల సాహిత్యాధ్యయనం వల్ల ప్రక్రియ, వస్తువు, శైలి వంటి విషయాల్లో పాశ్చాత్య సాహిత్యం నుంచి తెలుగు సాహిత్యం ప్రభావితమైంది. క్రమంగా తెలుగు భాషా మాండలికాల్లో కుడా ఆధునిక ప్రక్రియలు ప్రవేశించాయి.

ISSN:3048-5908 Impact Factor: 6.673 (SJIF)
సాహిత్య తరంగిణి
(తెలుగు పరిశోధన పత్రిక)
Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-3, Issue-1, (Jan/Feb/Mar), 2026

ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతం తెలుగు సాహిత్యానికి ఎందరో ప్రసిద్ధ రచయితలను అందించింది. గురజాడ అప్పారావు, శ్రీశ్రీ, రావిశాస్త్రి, కాళీపట్నం రామారావు, చాగంటి సోమయాజులు (చాసో), పతంజలి వంటి వారు ఉత్తరాంధ్ర సాహితీ వైభవానికి ప్రతిరూపాలు. వీరిని అనుసరిస్తూ అట్టాడ అప్పలనాయుడు, గంటేడ గౌరి నాయుడు వంటి వారెందరో రచయితలు రాస్తూనే ఉన్నారు. వీరు కథలు, నవలలు, కవిత్వం ద్వారా తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేశారు. వీరి కోవలో ఉత్తరాంధ్ర ప్రజా జీవనాన్ని తన రచనలు ద్వారా ప్రతిఫలింప చేస్తున్నారు పాలకొల్లు రామలింగ స్వామి. రామలింగస్వామి రాసిన 13 కథలతో "కొత్త బతుకు" అనే సంకలనం 2011 సంవత్సరంలో వచ్చింది. అందులోనిదే ఈ 'బరువు బతుకులు' కథ.

2. 'బరువు బతుకులు' కథ :

ఈ కథ పాలకొల్లు రామలింగస్వామి రాసిన 'కొత్త బతుకు' కథా సంపుటిలోనిది. ఇది కూరగాయలు అమ్ముకుని జీవించే 'కూరాకల్ల' వృత్తిలోని వారి కష్టాలను, సామాజిక స్థితిగతులను ప్రతిబింబిస్తుంది.

రమణమ్మ గరుగుబిల్లి గ్రామానికి చెందిన కష్టజీవి. ఆమె ప్రతిరోజూ తెల్లవారుజామునే లేచి, తన తోటలో పండిన కూరగాయలను బుట్టల్లో వేసుకుని బస్సులో పార్వతీపురం మార్కెట్‌కు తీసుకెళ్లి అమ్ముతుంటుంది. ఒకరోజు అనారోగ్యం వల్ల ఆలస్యంగా రావడంతో, డ్రైవర్ కోప్పడినా సోములు వంటి వారి సహాయంతో బస్సు ఎక్కుతుంది. గతంలో మెరంగి రాజుగారు (మినిస్టర్) చొరవతో ఈ ప్రాంత రైతుల కోసం ప్రత్యేకంగా తెల్లవారుజామున ఒక బస్సు సౌకర్యం కల్పించారు. దీనిని అందరూ 'కూరాకల్ల బస్సు' అని పిలుస్తారు. ఈ బస్సులో మనుషుల కంటే కూరగాయల మూటలే ఎక్కువగా ఉంటాయి.

మార్కెట్‌కు వెళ్ళాక, సూరమ్మ వంటి వ్యాపారస్తులు రమణమ్మను మాటలతో బుట్టలో వేసి, తక్కువ ధరకే కూరగాయలు కొంటారు. రమణమ్మ ఎంతో కష్టపడి పండించినా, విత్తనాలు, మందులు మరియు రవాణా ఖర్చులు పోను రోజుకు పది రూపాయల కూలి కూడా గిట్టుబాటు కాదని ఆమె ఆవేదన చెందుతుంది. రమణమ్మ తల్లి తవిటమ్మ కూడా వృద్ధాప్యంలో ఇతరుల ఇళ్లలో పనులు చేస్తూ, బియ్యం కోసం నాయురాలమ్మ వంటి వారి ఇంట్లో తిరగలి విసురుతూ కష్టపడుతుంది. రమణమ్మ కొడుకు భాస్కరరావు టీచర్ ట్రైనింగ్ పూర్తి చేసినా ఉద్యోగం రాక ఇంట్లోనే ఉంటాడు.

ISSN:3048-5908 Impact Factor: 6.673 (SJIF)

సాహిత్య తరంగిణి

(తెలుగు పరిశోధన పత్రిక)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-3, Issue-1, (Jan/Feb/Mar), 2026

భాస్కరరావు తెలివైనవాడైనప్పటికీ, వారి 'కూరాకుల' కులానికి రిజర్వేషన్లు లేకపోవడం వల్ల, తక్కువ మార్కులు వచ్చిన ఇతరులకు ఉద్యోగాలు వచ్చినా అతనికి మాత్రం రావడం లేదని నాయురాలమ్మ మరియు ఆమె మనవరాలు చర్చించుకుంటారు. రమణమ్మ తన భర్త వదిలేసి వెళ్ళిపోయినా, తనకున్న కొద్దిపాటి పొలాన్ని అమ్మి మరి కొడుకును చదివిస్తుంది.

చివరకు రమణమ్మ అనారోగ్యం (అజీర్తి మరియు వాంతులు, విరోచనాలు) క్షీణిస్తుంది. ఆమె ఆసుపత్రికి వెళ్లాల్సిన పరిస్థితిలో కూడా, ఇంట్లో ఉన్న కూరగాయలు పాడవ్వకూడదని తన కొడుకును మార్కెట్‌కు వెళ్లమని కోరుతుంది. చదువుకున్న కొడుకు భాస్కరరావు, తన తల్లి పడుతున్న కష్టాన్ని చూసి కన్నీళ్లతో కూరగాయల కావిడిని భుజాన వేసుకుని బస్సు వైపు నడుస్తాడు. అతని జీవితం కూడా చీకటిలోనే ఉందనే ఆవేదనతో కథ ముగుస్తుంది.

3. సామాజిక అంశాలు :

పాలకొల్లు రామలింగస్వామి రాసిన ఈ కథలో 'కూరాకుల' సామాజిక వర్గానికి చెందిన ప్రజల జీవితాల్లోని వివిధ సామాజిక కోణాలను రచయిత స్పృశించారు.

3.1. రిజర్వేషన్ల సమస్య:

కథలో అత్యంత ప్రధానమైన సామాజిక అంశం రిజర్వేషన్లు లేకపోవడం. రమణమ్మ కొడుకు భాస్కరరావు తెలివైనవాడై ఉండి, టీచర్ ట్రైనింగ్ పూర్తి చేసినా అతనికి ఉద్యోగం రాదు. దీనికి కారణం వారి 'కూరాకుల' కులానికి రిజర్వేషన్లు లేకపోవడమేనని, తక్కువ మార్కులు వచ్చిన ఇతరులకు రిజర్వేషన్ల వల్ల ఉద్యోగాలు లభిస్తున్నాయని నాయురాలమ్మ మరియు ఆమె మనవరాలు చర్చించుకుంటారు. ఈ కులంలో చదివి బాగుపడిన వారు కానీ, ఉద్యోగాలు చేసిన వారు కానీ లేరనే చేదు నిజాన్ని ఇది ప్రతిబింబిస్తుంది.

3.2. ఆర్థిక దోపిడీ: మార్కెట్‌లో అట్టడుగు వర్గాల రైతులు ఎదుర్కొనే దోపిడీని ఈ కథ చూపిస్తుంది. రమణమ్మ లాంటి వారు తెల్లవారుజామునే లేచి ఎంతో కష్టపడి కూరగాయలు పండించి మార్కెట్‌కు తెచ్చినా, సూరమ్మ వంటి వ్యాపారస్తులు వారిని మాటలతో బుట్టలో వేసి తక్కువ ధరకు కొంటారు. విత్తనాలు, మందులు మరియు రవాణా ఖర్చులు పోను రోజుకు పది రూపాయల కూలీ కూడా గిట్టుబాటు కాదని రమణమ్మ ఆవేదన చెందుతుంది.

3.3. వృద్ధాప్యంలో శ్రమ:

సమాజంలోని పేద వర్గాల్లో వృద్ధులు కూడా చివరి వరకు విశ్రమించలేని పరిస్థితిని తవిటమ్మ పాత్ర ద్వారా చూడవచ్చు. ముడతలు పడిన దేహంతో, ఎముకల గూడులా ఉన్నప్పటికీ ఆమె ఇతరుల ఇళ్లలో పనులు చేస్తూ, బియ్యం కోసం తిరగలి విసురుతూ శ్రమిస్తుంది. అలాగే తన పెన్షన్ కోసం అధికారుల చుట్టూ తిరగాల్సిన నిస్సహాయ స్థితిలో ఆమె ఉంటుంది

3.4. సామాజిక ఐక్యత మరియు ఒప్పందాలు:

పేద రైతులు తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం సామూహికంగా కృషి చేయడం ఒక సానుకూల సామాజిక అంశం. గరుగుబిల్లి గ్రామంలోని కూరాకల్లందరూ కలిసి మినిస్టర్‌ను కలిసి తమ కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక బస్సు సౌకర్యాన్ని (కూరాకల్ల బస్సు) సాధించుకుంటారు. అలాగే బస్సు సిబ్బందికి తక్కువ ధరకు కూరగాయలు ఇచ్చేలా ఒక అంతర్గత ఒప్పందాన్ని కూడా వారు పాటిస్తారు.

3.5. మహిళా జీవన పోరాటం:

రమణమ్మ పాత్ర ద్వారా సమాజంలో భర్త వదిలేసిన స్త్రీలు ఎదుర్కొనే ఒంటరి పోరాటం కనిపిస్తుంది. ఆమె సామాజిక అవహేళనలను పట్టించుకోకుండా, తనకున్న కొద్దిపాటి పొలాన్ని అమ్మి మరి కొడుకును చదివించి, గొప్ప ప్రయోజకుడిని చేయాలనుకునే మాతృత్వపు త్యాగాన్ని రచయిత చిత్రించారు.

3.6. నిరుద్యోగం మరియు నిరాశ:

చదువుకున్న యువత సరైన అవకాశాలు లేక, కుల వృత్తుల్లోనే ఇరుక్కుపోవాల్సిన పరిస్థితి భాస్కరరావు పాత్ర ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది. కథ ముగింపులో అతను విధిలేక కూరగాయల కావిడిని భుజాన ఎత్తుకోవడమనేది ఒక సామాజిక విషాదం

4.రచనా శైలి:

పాలకొల్లు రామలింగస్వామి రాసిన ఈ కథలోని రచనా శైలి అత్యంత సహజంగా, గ్రామీణ వాతావరణాన్ని కళ్లకు కట్టినట్లుగా ఉంటుంది. దీనిలోని ప్రధాన శైలీ విన్యాసాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి:

4.1. ప్రాంతీయ మాండలికం (Dialect):

ఈ కథ ఉత్తరాంధ్ర మాండలికంలో సాగుతుంది. పాత్రల సంభాషణల్లో "ఏటి సెత్తన్నావే", "సంకటమోగాని", "మావ", "సెప్పడం మరిసిపోన్ను" వంటి పదప్రయోగాలు ఆ ప్రాంతపు మట్టి వాసనను, పాత్రల సహజత్వాన్ని ప్రతిబింబిస్తాయి,,.

4.2. వర్ణనాత్మక శైలి (Descriptive Style):

ISSN:3048-5908 Impact Factor: 6.673 (SJIF)
సాహిత్య తరంగిణి
(తెలుగు పరిశోధన పత్రిక)
Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-3, Issue-1, (Jan/Feb/Mar), 2026

రచయిత పాత్రల రూపురేఖలను, పరిసరాలను చాలా వివరంగా వర్ణిస్తారు. ఉదాహరణకు, రమణమ్మను "నల్లరాతి శిల్పానికి మందారపూలతో అలంకరించినట్లుగా" వర్ణించడం ఆమె శ్రమజీవి సౌందర్యాన్ని ఆవిష్కరిస్తుంది. అలాగే, తెల్లవారుజామున వెలిగే బస్సులోని గుడ్డి వెలుగును, వర్షానికి వెలసిపోయిన ఇంటి గోడలను వర్ణించడం ద్వారా కథలోని వాతావరణాన్ని బలంగా చిత్రించారు,.

4.3. వాస్తవికత (Realism):

సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాల బతుకు చిత్రాలను, వారు ఎదుర్కొనే ఆర్థిక, సామాజిక ఇబ్బందులను ఎటువంటి అలంకారాలు లేకుండా యథాతథంగా చిత్రించారు. కూరగాయలు అమ్మే వారి కష్టాలు, మార్కెట్‌లో జరిగే మోసాలు, నిరుద్యోగ సమస్య వంటివి ఈ వాస్తవికతకు అద్దం పడతాయి.

4.4. భావోద్వేగపూరిత శైలి (Emotional Tone):

కథ ముగింపులో రమణమ్మ ఆవేదన, భాస్కరరావు పడే మానసిక సంఘర్షణ చదువరులను కదిలిస్తుంది. "నీకు ఉద్యోగం రావడం నా కళ్ళతోటి సూత్తానో లేదో" అని రమణమ్మ అనడం, భాస్కరరావు కన్నీళ్లతో కావిడి ఎత్తుకోవడం వంటి ఘట్టాలు చాలా హృద్యంగా సాగుతాయి.

4.5. ప్రతీకాత్మకత (Symbolism):

కథ చివరలో "చీకటి ఆవరించి ఉండటం" అనే అంశాన్ని కేవలం వాతావరణానికే కాకుండా, భాస్కరరావు భవిష్యత్తుకు ప్రతీకగా (Symbol) వాడటం రచయిత సృజనాత్మకతకు నిదర్శనం

4.6. సామాజిక స్పృహ:

కథలో పాత్రల మధ్య జరిగే సంభాషణల ద్వారా (ముఖ్యంగా నాయురాలమ్మ మరియు ఆమె మనవరాలి చర్చ) రిజర్వేషన్ల వంటి క్లిష్టమైన సామాజిక అంశాలను చాలా సులభంగా, కథలో భాగంగానే వివరించారు.

5. ముగింపు : ఈ కథ మహిళా సాధికారతను, వారి నిస్వార్థ కష్టాన్ని సమాజానికి పరిచయం చేస్తుంది. వృద్ధాప్య సమస్యలు - ప్రభుత్వ పథకాలు, తవిటమ్మ పాత్ర ద్వారా వృద్ధులు తమ చివరి దశలో కూడా పని చేయాల్సిన పరిస్థితిని, అలాగే పెన్షన్ వంటి ప్రభుత్వ పథకాల కోసం అధికారుల చుట్టూ తిరగాల్సిన అవస్థలను చర్చకు పెడుతుంది. మొత్తంగా, ఈ కథ నిరుద్యోగం, సామాజిక వివక్ష మరియు ఆర్థిక అసమానతలను ప్రశ్నిస్తూ, పాఠకుల్లో సామాజిక స్పృహను పెంపొందించే గొప్ప ప్రయోజనాన్ని కలిగి ఉంది.

6. ఆధార గ్రంథాలు:

1. 'కథానిక స్వరూప స్వభావాలు', - దక్షిణామూర్తి పోరంకి,

ISSN:3048-5908 Impact Factor: 6.673 (SJIF)

సాహిత్య తరంగిణి

(తెలుగు పరిశోధన పత్రిక)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-3, Issue-1, (Jan/Feb/Mar), 2026

2. "కొత్త బతుకు"- పాలకొల్లు రామలింగస్వామి

3. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న

4. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ సిద్ధాంతాలు- ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న

5. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష - ఆచార్య జి.నాగయ్య

7. కథా శిల్పం - వల్లంపాటి వెంకట సుబ్బయ్య